

کتابخانه

آدره من تبدیلند ایریجه
غروش کوندرملیدر.

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبرونه
صره نومروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنبیه ایچون آبرونه
اولانلرک آدرسلرینک
فرانسزجه یازلسی رجا اولنور.

پاره کوندردیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

باش محرر
محمد ماکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

آبرونه شرائطی : هریر ایچون
سنه لکی (۴۰۰) آلتی ایلمی
(۲۲۵) ممالک اجنبیه ایچون
سنه لکی (۴۵۰) آلتی ایلمی
(۲۵۰) غروشدر.

نسخه سی ۷,۵ غروشدر.
سنه لکی ۵۲ عدددر.

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خائنده

اخطارات
آبرونه بدلی پشیندر.

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور. درج ایدله یین
یازیر اعاده اولنماز.

ایتدکاری کی اولدیغنی تسلیم ایدیورز. بویله ایکن عجایبینه بونلرده تشبیه واللهم مسیحه پدر اولدیغنه دلالت ایدر برشی وارمیدر؟ مسیح علیه السلام کندیس ایچین «ابن الانسان» دیرمش. بز بوتعیری حواری. قی انجیلینک یکریمی بوقدر یرنده بولیورز. بوتعیرک حضرت مسیحک انسا اولدیغندن باشقه سنه دلالتی اولامیه جنی بدیهیدر.

مع هذا لوقا انجیلک اوچنچي بابنده حضرت مسیحک نسبى بیان ایدرکن مسیحک ابن یوسف [۱] و آدمک ابن الله اولدیغنی سولیور. ایشته حواری لوقا مسیح علیه السلام ایچین معروف برانسانک اوغلیدر، دیمشکن آدم علیه السلام ایچین کندى جنسندن ابوی اولمادیغنی ایچین «ابن الله» دیور. حال بوکه آدم علیه السلامک متعارف اولان معناه اللهک اوغلی اولمادیغنی حقنده بوتون نصارانک اجماعی وارد. اوت انجیلک بر چوق بابلرند «ابن الله» و «ابناء الله» تعیرلری وارد اولمشدر. بو تعیرلرله اللهک سوکیلرلی قصد ایدلمشدر. مثلاً نه مبارکدر صاحب ایدیلر، زیرا آنلره اولادالله تسمیه اولنه جقدر. [۱] عباره سی بوقیلنددر. کذلک یهود ایله مسیح آره سنده جریان ایدن مکالمه ده: «سز پدر کزک عمللریله عمل ایدر سکز» ایمدی آکا بز ولد زنا کل ایز. بزم بر پدرمن وار، اوده آله در، دیدیلر. عیسی دخی آنلره دبدیکه اکر آله پدر کز اولسه یدی بنی سور ایدیکز. «دنیلدیکی کی ایاک یوحنا رساله سنک ۳ نجی بابنک ۹ نجی آیتده «اللهدن هر طوغمش اولان کناه ایشلمز. چونکه آنک تخمی آنده قالور واللهدن طوغمش اولدینی اجلدن کناه ایشلیه مز» وینه مذکور رساله ک ۵ نجی بابنده: «هر کیم که عیسانک مسیح ایدیکنه اینانور ایسه اللهدن طوغمشدر» و: «اللهک اولادینی سودیکمزی بوندن یعنی اللهی سووب امرلرینی حفظ ایتدیکمزدن بیلورز» دنيلمشدر.

کذلک سفر سموئیلک ۷ نجی بابنده سلیمان علیه السلام «ابن الله» اسمنک ویرلدیکی «بن اوکا پدر او اوکا اوغول اولور» عباره سندن آکلاشیلور.

ینه اشعیا علیه السلامک مناجاتنده بنی مشارالیه کندیسنه و بنی اسرائیله اضافه الله «اب» اطلاق ایتدیکی کورولیور: مناجاتک عباره سی شودر: «وشیمدی یارب سن پدر منسک» [۳]

آیات سابقه نکه کافه سندن ابن کله سندن اهل طاعت و خیار عباد الله مقصود واللهم بونلره نظراً اب دینلمه سنک حقیقت دکل، کنایه اولدینی قولایچه ادراک اولونابیلر. بو کتابلرده الله «یتیمار باباسی» دنیلدیکی ده وارد که مراد اللهک یتیملره اولان رأفت و رحمتی و جمله سنه شامل اولان لطف و احسانى آکلا تمقدر. یوحنا انجیلک ۸ نجی بابنده حضرت مسیحدن نقلاً روایت ایدیلن «سز آشاغیدن سکز» بن

[۱] یوسف نجار اولاجق. [۲] انجیل متى باب ۵، آیت ۹.

[۳] کتاب اشعیا باب ۶۴، آیت ۸.

یوقاریدن ایم» عباره سی ایله خستیانلرک تمسک ایتهلری جهل و ضلالت اثریدر. زیرا بوکی سوزلر بزم عواممزلک بیله آراسنده شایع اولمش کنایاتدندر. زمان اولور که انسان بر قوم و جماعتک ایچندن نشأت ایتدیکی و جماعتلرندن بر فرد اولدینی حالده قوم و قبیله سنک و همشهریلرینک بعضی افعال و صفاتی بکنمه دیکی ایچون «بن سزدن دکل» دییه تبری یا قالدیشیر. بناء علیه حضرت مسیحک «بن یوقاریدنم» دییه سی جاهللرک آکلا دینی کی سمان ایندم و عالم بشریدن دکل دیمک اولیسوب حائز اولدینی عصمت و مکانت حسیله اللهک اصطلا ایتدیکی اختیار ناسدن و بو اعتبار ایله صفات و اخلاقه و عقل و عدالتجه ایچنده بولوندینی عالم ظاهریدن باشقه بر عالمک فرد مختاری اولدیغنی افهام ایچونددر. یوحنا انجیلک ۷ نجی بابنده کی بیانه نظراً مسیحک کندى تلامیذی حقنده «چونکه اونلر عالمدن دکلردر» ته کیم بن ده عالمدن دکل» بویورمسی ده بوکا دلیلدر. اکر بو عباره الوهیت اقتضا ایده یدی مسیح ده، تلامیذی هب عبادته شایان الهلر اولورلردی.

سیدک ارشادات عالمانسی

عالم مومى الیهک «آلہیات فا کولته» سی رئیس بولماسی ایکی جهتدن حائز اهمیت عد ایدلمکه شایاندر. بری فا کولته نک وضعیت علمیه سی، دیکری ده طلبه نک استقامت فکریه سی. سیدک اقتدی علوم اسلامیه نک مبادی و مقاصدینی، مبادی ایله مقاصد آره سنده کی ارتباط و مناسبتلری، مبادی و مقاصدک درجات و مراحلنی، عدد و نوعلرینی بالفعل کوروب کچیرمش اولمق صورتیه، بیلیر بر ذات قیمتداردر. مدارس اسلامیه نک قدیم و تاریخی وظائف علمیه سی عهده مسئولیتته آلمش بولنان آلہیات فا کولته سنک، نه کی برغایه علمیه تعقیب ایتمه سی لازم کلدیکنی و بو غایه هانکی طریق علمی ایله کیدیله بیله جکفی ده لائق و جمله مدرکدر. بو خصوصلره عائد نظری، تجربی معلوماتیه، رئیسکنی در عهده ایتمش اولدینی فا کولته نک شمیدیکی وضعیت علمیه سی قارشیلان شیرنجی، تصحیح و اصلاحی لزومنه قناعت قطعیه کتیردیکی شبهه سزدر. اوکا، بویله برقناعت علمیه کلش اولماسی، بشقه لرنده ده، فا کولته نک وضعیت علمیه سی تصحیح و اصلاحه چالیشه جنی قناعتی تولید ایتمشدر. تصحیح و اصلاح تشبثاتنک موفقیتله نتیجه پذیر اوله جفند. ده شبهه ایدلیور. کیفیتک معقولیتی، طبیعی لکی، بالذات کندیسنک، واصل اولمق ایسته دیکی نتیجه لره کوره مقدمات منطقیه اخضار ایتمک خصوصنده کی اختصاصی و بو اختصاصدن متولد قدرت اقناعیه سی، نهایت، حائز بولندینی امن و اعتماد، مالک اولدینی نفوذ و شهرت و بونلری تنویم ایدن حسن نیتی، تأمین موفقیته کافی کوریلور. فاضل

مشارا لہک بویلہ ، امیدلر ایلہ مشحون دینلرکی ایلہ حائر اہمیت تاقی ایدلمکے شایاند .

طریق تحصیلہ طلبہ بر استقامت فکریہ تعین ایتک ، سطح بحردہ سیر وسفرہ چیقان سفائن قایدانلرینک ، استصحاب ایتدکری استقامت حرکت بوصلہ لری قادر اہمیت حیاتیہ بی حازدر . تعقیب ایدہ جکی استقامت حرکت بوصلہ سی حامل اولمایان قایدانلرک ، سفینہ لری ساحل سلامتہ ایصال ایدہ میہ جکری کی ، طریق تحصیلہ ، تعقیب ایدہ جکی استقامت فکریہ دن واواستقامتہ واصل اولہ جنی غایہ علمیدن غافل بولان طلبہ دہ استفاضہ ایدہ من بوعقامت حرکتک مسئولیتی ، بالطبع ، یولجیلرینی استقامت سز و غایہ سز اولہرق سیر وسفرہ چیقاران قایدانلرہ عائددر . مدرسہ لردہ ، مکشبلرک دہ بزی مطلوب غایہ لہ ایصال ایدہ . مدرسینک الک مهم سببی بومؤسسات علمیدہ سیر وسفرہ چیقان طلبہ نک ، ہم غایہ مطلوبہ دن ، ہم دہ ارغایہ موصل حرکت فکریہ استقامتدن غافل بولم لیدرہ . سید بک افندی کی علمی سیر وسفرلردہ رسوخ واختصاص کسب ایتمش متبحر ، تجربہ دیدہ برقایدانک ، الہیات فاکولتہ سی کی کی حیاتی برسفینہ علمیدہ غایہ سز واستقامت سز اولہرق سیر وسفرہ چیقارمایہ جنی معلوم و مجزوم ایدی . فاکولتہ دن خارجہ عکس ایدن معلوماتہ نظراً ، فاضل مومی الیہ ، فاکولتہ نک غایہ سی واو غایہ وصول ایچون تعقیب ایدہ سی لازم کان حرکت فکریہ استقامتی کوسترین بر سیر وسفر بوصلہ سی تنظیم ایتمش وبو ، بوصلہ مندرجاتی حقدہ یولجیلرینہ بک مهم افادات و بیاناتدہ بولنمشدر . کرسی تدریسن طلبہ یہ وقوعبولان عالمانہ و مرشدانہ افادات و بیاناتک بک مهم کوردیکمز بعض قسملری حقدہ بعض ملاحظات درمیان ایتک لزومی حس اندیورز . خیرخواہانہ اولہرق وقوعبولان افادات و بیاناتک بک مهم کوردیکمز نقطہ لری شو اساسلردر :

۱ — دیانت اسلامیہ نک حقیلہ اکلایشیلہ مامش بولندینی و طلبہ نک حقیلہ آکلامایہ چالیشمالری لزومی .

۲ — دیانت اسلامیہ نک بعض زوائد ایلہ قاریشیق اولدینی وبو زوائد طی و ترکی لزومی .

۳ — خوارجہ لردہ ، احادیث شریفہ نک عیجینی غیر صحیحندن تفریق ایدہ مدکری .

۴ — اقوال فقہایہ فضلہ مربوطیت کوسترلدیکی وبو مربوطیتک حریت تفکرہ مانع اولدینی .

۵ — مقاومت ایدیلہ مہین قوتلی جربانلر قارشوسندہ ، دینہ غایر مسائل و حادثاتک دیانتلہ آز علاقہ دار کوسترلہ سی لزومی .

فاضل مشار الہدن وقوعبولدینی روایت اولنان بوافادات و بیاناتک ندرجہ یہ قدرطوغری اولدینی بیلہ مدیکمز ایچون «العہدۃ علی الراوی»

دیہرک خصوصات مذکورہ حقدہ کی ملاحظاتی لری بروجہ آتی عرض واتیانہ مباشرت ایدیورز :

۱ — طلبہ نک حقائق اسلامیہ بی حقیلہ اکلایہ چالیشمالری توصیه ستہ اشتراک ایتدیک کیمسہ بولنہ من .

حقایق اسلامیہ بی حقیلہ اکلایہ مایان طلبہ نک اسلامیہ خدمت دکل ، اہانت ایدہ جکی بیلمہ بن کیمسہ دہ یوقدر . یاربم دوقورک انسان جاندن ، یاربم خواجہ نک دہ دیندن جدا ایدہ جکی مشہور ضربہ ماللزدندہ . آنک ایچون طلبہ یہ ، حقائق اسلامیہ بی حقیلہ اکلایہ چالیشمالری توصیه ستہ بتون صفوت و صمیمیت مزلہ اشتراک ایدہ رز . فقط حقائق اسلامیہ نک حقیلہ آکلایشیلہ مامش اولدینی علی الاطلاق قبول ایدہ میہ جکمز . حقائق اسلامیہ بی حقیلہ اکلایہ مایان واکلامق قدرت علمیدہ سی حائر اولمایان کیمسہ لر ہر زمانہ بولنہ بیلر ، ناصل کہ زمانزدہ دہ یوق دکلدر . فقط حقائق اسلامیہ نک ، ہیچ برزمان حقیلہ اکلایشیلہ مامش واکلابان عالمظہور ایتہ مامش اولدینی ادعا ایتہ کدہ اصابت کورہ میہ رز . سید بک افندی دخی دعوائی بوقادر واسع طوتمامش اولسہ کرکدر .

حقایق اسلامیہ نک ، کتب اسلامیہ دہ تماشایا ایتہ کدہ بولندینمز سیای سماویسندن بشقہ ، پردہ مجهولیت ایلہ مستور برسیای وارسہ ، بو پردہ بی یرتوب آتمق ہر کسدن اول نی مرسل حضرتلرینہ توجہ ایدن بروظیفہ ایدی . حال بوکہ حقائق اسلامیہ نک بشقہ سیای بولندینہ دائر بر حدیث نبوی یہ تصادف ایدیلہ میور . اگر اولہ برارشاد وایقاظدہ بولنش اولسہیدی ، سیر وسنن جلیلہ سی بزد نقل وایلاغ ایدن معیت سنہ سی کیفیتی بزد ایصال ایتہ کدہ تردد کوسترلہ من ایدی . کتب اسلامیہ دہ اساساتی مضبوط و مبین احکام اسلامیہ ایلہ عمل ایدلمکہ ، بالذات حضور وزمان نبویدہ باشلانیلمش ایکن ، ہیچ بر کیمسہ موجود احکام اسلامیہ ایلہ عملدن نہی بیورلماشدر . مسئلہ نک بو صفحہ سی بزد کوستریورکہ حقائق اسلامیہ نک پردہ مجهولیت ایلہ مستور بشقہ برسیای سماویسی یوقدر . مقصد ؛ موجود و مضبوط احکام اسلامیہ نک حقیلہ اکلایشیلہ مدینتی تلقین ایتک ایسہ ، عصر نبویدن شمدی یہ قادر کذران اولان اوزون عصرلر طرفندہ حقیلہ اکلایشیلہ مایان حقائق اسلامیہ نک فیابعد حقیلہ اکلایشیلہ جفنہ بک احتمال ویرہ مدیکمز دن طولای الہیات فاکولتہ سی طلبہ سنہ او بولہ وقوعبولان توصیه لردن بیوک امیدلرہ دوشمک ایستہ میورز . اوت ؛ عددلری غیر محصور مفسرلرک ، محدثلرک ، متکلملرک ، متصوفلرک ، مجتہدلرک ، فقہانک ، بوکونکی علوم وقونک اساسلرینی وضع ایتمش بولنان اسلام حکما سنک ، بشریتک تجیل ایتہ کدہ اولدینی فن و فلسفہ استاذلرینک ، نہایت بوللرہ انضمام ایدن غرب مستشرقلرینک عصرلردن بری تدقیقلہ ، تحریریلہ اوغراشدقلری حقائق اسلامیہ بی حقیلہ اکلایہ مادقلری کوز

اوكنه كتير بلنجه ، استقبالك انسال علميه سندن ده نو ميد بولنورز . سید بك افندی ، اكر علمای اسلامه فائق علما يتشديده بيله جك ايسه ، عصر حاضر علماسنك ، الهيات فاكولته سنه طلبه قيد اولنق آرزوسنی اظهار ایدم جكلرنده هبج شه من یوقدر .

حقیقت حاله كلنجه ، حقائق اسلاميه حقیله اكلاشيله مامش دكلدر . علمای اسلام حضراتی حقائق اسلاميه بي بك ای آكلامشدر . سید بك افندی ده حقائق اسلاميه بي بك ای آكلایان علمای اسلامنددر . آره ده يالكيز شوق و ارکه علمای اسلامك ، حقائق اسلاميه بي طرز تلقیرلی مبلومز اولدینی حالده ، سید بك افندیك طرز تلقیرلینه وقوف واطلاعدن - مع الاسف - محروم بولنورز .

علمای اسلامك اكلایه مدینی حقائق اسلاميه بي حقیله اكلایه جق طلبه دكلده ، بالذات كندیسی كی اسلام علماسنك اكلادینی درجه ده حقائق اسلاميه بي اكلایه جق طلبه يتشديده بيلورسه ، اسلاميته ، مسلمانلره ، ملتة ، مملكتة ، حق بشریتة بك بیوك خدمتار ایفا ایتمش اولاجق وبو سیدانه خدمتلی كندیسی دائماً حرمتار و تحیللار ایله یاد و تذكر ایتدیره جكلدر .

٢ - دیانت اسلاميه بك اساسات اعتقادیه و عملیه سی میانه ، صوكره دن ادخال ایدلمش احكام زانده یه تصادف ایدم یورز . نصوص قرآنیه ایله بیان اولنان و طرف نبویدن تبلیغ ایدیلن اساسات اعتقادیه و عملیه نلردن عبارت ايسه ، مسلمانلرك الیوم مكلف بولندقلری احكام اعتقادیه و عملیه ده اولردن عبارتدر . نه احكام اعتقادیه آره سندن ، نه ده احكام عملیه میساننده بر ركن زاندر یوقدر . سید بك افندی ، اكر احكام اعتقادیه و عملیه آره سندن زاندر بولوندیغنه قناعت كتیرمش ايسه ، طلبه بك ، احكام اساسیه یه مربوطیتلرینه خلل ویرمك ایچون ، تلقینات انناسندن احكام زانده یی تعیین وتفصیل ایتلی ایدی . ماده تعیین ایتكسزین زواندن بحث ایتك ، زواندن اولمایان احكام اصلیه یی ده ظن وشبهه آلتنده بیراقیر بویه بر نتیجه نه سیدبكك ، نه ده الهیات فاكولته سنك استهداف ایتدیكی برغایه دكلدر . بوزواند مسئله سی احكام اسلاميه یه مربوطیت ایله بك زیاده علاقه دار بولوندیغندن علمی وعلنی بر صورتده تدقیق و حل ایدلمه سی لازم بروظیفه دینه ماهیتی حائزدر . عجباً سید بك افندی ؛ احكام اسلاميه میانه قاریشمش اولدیغنی سویله دیكی احكام زانده یی تعیین ایدمرك بولنر حقیقه علنی و علمی بر مناقشه قبول بیورورمی ؟ . بز ، اویله ظن ایدیورزكه فاضل مومی الهك ، احكام اصلیه اسلاميه میانه قاریشمش اولدیغنی سویله دیكی احكام زانده ؛ الوهیت مربوطیتی قوتلندیرمك و بر صورتله غایة اسلامیت اولان امتثال و اجتناب حسلرینی قلیلرده ائیجه یرله شدیرمك مقصد خیرخواخانه سیله اتقیاً و صلحای امت طرفندن مسلمانلره توصیه ایدیلن فضله عبادتلردر .

فقط مكلفیت ماهیتی حائز اولمایان وهیج كسه یه نه مادی ، نه ده معنوی ضرر روزیانی طوقونمایان متطوعانه و متورعانه عبادتلی مضر تلقی ایتك و طلبه یه بولنرك طی و تركی توصیه سندن بولونمق یوكسك بر فكر محصولی اولمق اوزره تلقی ایدیه من . بوسوزلرمز تخمینانه مستنددر . احتمال كه بزم واقف اولم مدیغمز بشقه زاندر واردر ، سید بك افندی بوخصوص حقیقه بزیه تنویر بیورورسه ، متشكر اولم جغمز طیبیدر .

٣ - خواجه لرك ، حدیثلرك صحیحلرینی غیر صحیحلرندن تفریق ایدم مدكاری دوعرو دكلدر . اكر حقیقه تفریق ایدم مینلر وارسه ، اولنری ده خواجه عدايتك طوعرو دكلدر . خواجه لرك ، ایفا ایدیه مینلر برتفریق احادیث وظیفه لری یوقدر . علمای اسلام حضراتی حدیثلرك صحیحلرینی ، غیر صحیحلرینی موشكافانه بر صورتده تفریق ایتمش واحادیثك هرايكی قسمی حاوی اثرلریله اخلاف علماك متتدارلقلرینی قزانمشدر . خواجه لرك بو كونكی وظیفه لری او آثار مغلده یی مطالعه ایتكدن عبارتدر . اكر او اثرلر حدیثلرك صحیحلرینی غیر صحیحلرندن تفریقه کافی دكلسه ، داهامكمللرینك وجوده كتیرلمه سی سید بك افندیك قدرت كافیه سندن بكلمك بتون مسلمانلرك حقیقه بو بك مهم وظیفه دینه یی ایفایه احتیاج قطعی واریكن و ایفا ایدم جك بشقه اهل یوق ایكن ، تعیین ایدن اهلیت صاحبك ، او وظیفه یی ایفا ایتمه مكدن متولد درجه مسئولیتی ، سید بك افندی البته مدر كدر .

٤ - اقوال فقهایه قارشق كوستریلن مربوطیت اولنره برصفت سماویه اضافه ایدلمكدن و یا خود خطا وزله دن مصون اولدقلرینه اعتقاد اولنمقدن متولد دكلدر . دلائل شرعییه مستند بولنلاری كندیلرینه جلب مربوطیت ایتكده در . وبو مربوطیت هبج بر زمان حریت تفكره مانع اولمامشدر . متخالف اجتهادات فقهییه یی حاوی مختلف آثار فقهییه من بولنماسی و بواثرلرده ، ائمة مذاهبك اجتهاداتی حقیقه جرح وتعدیللر اجرا ایدلمش اولماسی فقها آره سندن کی حریت تفكرك درجه وسعتی كوسترمكده دكلی در ؟ . علم فقه ، علمی مناقشه لرك اك فضله مقیاسده جریان ایتدیكی اك واسع بر حریت تفكر ساحه سیدر . تلذزلرینك ، حرمت و مربوطیتلری بيله ، استاذلرینك طرز اجتهادلرینی بعضاً جرح ایتمه لرینه مانع اولمامشدر . فقهاك مختلف طبقاته آیرلمش اولماسی ده ، آره لرندم کی حریت تفكرك نتیجه سیدر . بوحریت تفكر بوكون دخی باقیدر . تاریخ فقه مدرس محترمك ، ماضیه عائد حریت تفكر ممنوعیتدن شكایت ایتمه سی هر حالده ناممكدر . آنك ایچون شكایتك بوكونه عائد اولماسی احتمالی غالبدر . فقط فاضل مشارالیهی تأمین ایدرزكه دلائل شرعییه مستند اولما قلی و یا خود دلائل شرعییه دن یاكلش اوله رق استنباط ایدلدكاری اكلاشیلاجق اقوال فقهایه متوجه مربوطیتیمزی ؛ دلائل شرعییه مستند و شرائط علمیه یه موافق یكی مسائل اجتهادییه دور ایتكده تأخر كوسترمیه جكلز .

اولماتش، فقط بنيه سنی خسته اولمايه مستعد برکيمسيه، بردقور برآز باره صرفه متوقف وصايای طينه ده بولور؛ جزئی بر باره صرفه توقف ايتديکی ایچون، دقورک وصایای سنی یرینه کتیرمز، فقط، استعداد بنيه ويسي آثار فعلیه سنی کوستره رک یواش یواش حیات تهلکسنی کندیسنه احساس ایتکه باشلا نیجه، بتون ماملکمی صرف ایدره رک بنی قورتارمايه چالیشکیز دیدیکنی ایشیدیرسکیز. دردمعیشدن آزاده، زنکین بعض عبادالله واردر، هیچ برکسی شیخی، هیچ برتکیه شیخی اونو وظائف دینه سنی ایفایه سوق ایدره، فقط کونک برنده دوچار اولدینی فقر و ضرورت اونو معشکف بر عابد وزاهد حاله کتیریر. آدم اولورکه شرک بتون قابلیت تهییجه سنی استعمال ایتسه کز حسیات و طنیه سنی تحریک و تهییجه موفق اوله مزسکیز، راجبی اشغالک حصوله کتیردیکی خیمه لر آدمی اک آتشین بروطنرور یاپار. بروالده آلرینی آتسه اوزاتاق ایتسین چوجوغنی، آتسک یاقیجیلغندن بحث ایدره رک تحذیر چالیشیر، فقط بتون تحذیر و اخافه لری نمره سر قالیر. بوکا مقابل، چوجوغک بر کره آلرینی فعلاً آتسه تماس ایتدیرمه سنی بر دها آلرینی آتسه اوزاتاق سینه سبب کافی اولور. بتون بوکیفیلر بشریتک، نظری تلقیناتدن زیاده فعلی حادثه لرک تأثیراتی آتسده بولندیغنی کوسترمکده در. دیانت و تقویه دیانت دویغولرینی دماغ بشرده حصوله کتیرنده، وعظ و نصیحتدن زیاده، مصائب آور حادثات ماده در.

حرب عمومیدن اولده دیانت و تقویه دیانت لزوم وار ایدی. بو لزومی حس ایتدیره رک مادی حادثه لرده اکسک دکلدی. فقط منفرد حادثه لر عمومی برانقباه تولید ایدره میوردی. جامع و کلیسه وعظ و نصیحتلری سائر عوامل مضره رک الحادکارانه تأثیراته مقاومت قدرتی نیله کوستره میوردی.

دماغلرده، انطفایه یوز طوتان حسیات دینه یی یکیدن جانلاندیره بیلیمک ایچون، یک جانلی حادثه لرک نفیحه ایضا و ارشادینه قطعی احتیاجلر وار ایدی. حرب عمومی کوندن کونه الحاده طوغرو کیتیمکده اولان بشریتی اک جانلی حادثه لر، اک قانلی منظره لر قارشوسنده بیراقدی. پدر و والدلری اولادسز؛ اطفال و صبیانی پدر و والدسز، قادینلری قوجه سز، قیزلری طالب سز بیراقان حرب عمومی ترلاری ده تخم سز، فابریقه لری عمله سز، باغ و باغچیلری باغچوانسز بیراقدی. مستحصل آلر، حمایه کار بازولر ایش باشندن سلاح باشه نقل فعالیت ایدنیجه، آجلاق و سفالت اژدری حربک بقیه سیوفی قهار نیجه سنی آلتی آلتی خصوصنده تردد. تأخر کوسترمه دی. مهالک وزهرلی طیرناقلریله قادینلرک، قیزلرک حیا و حجاب پرده لری بیرتوب آتیوردی؛ قادینلرک، قیزلرک، کنجیلرک، اختیارلرک قیلرندن حلال و حرام حسیلرینی سیلوب چیقاردی.

۵ — غیرقابل مقاومت جریانلر قارشوسنده، احکام دینه یه توافق ایتمین حادثات و مسائلک دین ایله آزلایقه دار کوسترله سنی توصیه سنی طوغری بوله میورز. بو توصیه یی طو نیجه مشونیک شو بیقی خاطر مزه کلدی:

شرع انور را برای آراستند

گاه افزودند و گاهی کاستند

«شرع مینه بشری فکرلر قاریشدر اراق بعضاً آتیردیله، بعضاً اکیستیدیلر.» دیمک ایتسه یور. شرع اسلامک آتیرلش اولماسندن شکایت ایدن سید یک افندی؛ بو توصیه سیله بزیده اکیستیمک ایتسه نیلمه سندن شکایت سوق ایدیور. حضرت مولاناده، سید یک افندی ایله برلکده، آتیرلش سندن؛ بزم ایله برابره، اکیستیلیمه سندن شکایت ایدیور. سید یک افندیک توصیه سینه نظراً، غیرقابل مقاومت بر جریان حالی آلمش بولان — مثلاً فحش و سرخوشلق کی — ممنوعات دینه یی فیما بعد احکام دینه ایله آزلایقه دار کوسترمک لازم کله جک. بوکی جریانلری طور دیرمق شبهه سز مالایطاق بر کیفیتدر و اسلامیتده مالایطاق ایله مکلفیت یوقدر. فقط فحش و سرخوشلغک منعندن عاجز بولنما سز اولنری منیات دینه دن خارج کوسترمه سنی موجب اوله مز. بویه حادثه لر قارشوسنده وظیفه مز: یرینه کوره، یا، نصیحت و یاخود سکوتدن عبارتدر. شرع انوری نه آتیرمق، نه ده اکیستیمک طوغریدر. و اکیستیمک آتیرمقندن ده مضردر. الحذر یاسیدی. ی.ع

متلارده دیانت دویغولری

بر مصیبت بیک نصیحتدن دهامؤنردرسوزی یک طوغری برسوزدر. مصیبتده کی خاصه تأثیریه رک نصیحتده کی قابلیت تأثیریه دن ده قوتلی اولدیغنه فلسفه وی بر سبب کوسترمک لازم کایرسه، دینیه بیلیرکه نصیحت نظری بر ارشاددر؛ مصیبت ایه، عملی بر ایضا طدر. نظری ارشاداتک روح بشرده کی تأثیراتی نظریدر؛ عملی ایضا طاتک تأثیراتی ده عملی در. بشریت نظری مؤثراتدن زیاده عملی مؤثراتک سوق و تحریکله حرکت ایدر. براق بر هواده، ساکن بر دکزده سیر و سفره چیغان واپورلرک، مغنویاته قارشو لاقید و لایالی بولجیلرینه، مغنویاتک لزومی حقنده سویلیه. جککز اک منطقی سوزلری بیله دیکله تمیه موفق اوله مزسکیز. فقط آتی بر فورطنه، تضرع و نیاز آلرینی سمایه طوغری بوکستیمه کی کافی کایر. حال صحتده ایکن، مغنویاته اینانانلری تحمیق ایدن، ایناندرمایه چالیشانلره قارشو حدت و شدت کوسترن بر خسته یی، حال احتضارنده زیارت کیدرسه کز، حزن و طولغون کوزلرینی سمایه دیکه رک مغنویات عالندن شفا و حیات تضرع ایتیمکده اولدیغنی کورورسکیز. هنوز خسته